

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 100 af 14. April 1937 om en fælleskommunal Udligningsfond.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3999; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 2193).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

M. Larsen: Det her foreliggende Lovforslag er af samme Art som det foregaaende. Det betyder en Aflastning for de kommunale Budgetter og vil derfor ganske sikkert blive hilst med Velvilje fra Kommunernes Side.

I Loven om en fælleskommunal Udligningsfond af 1937 fastsattes der et Tilskud til Skoleudgifterne udregnet efter en Gennemsnitsudgift pr. Barn. Maksimum for denne Gennemsnitsudgift har ikke været ændret siden 1937. Endskønt Kommunernes tilskudsberettigede Udgifter er steget fra ca. 40,9 Mill. Kr. i 1935—36 til 68 Mill. Kr. i 1945—46, er Udligningsfondens Part kun steget med 3,2 Mill. Kr. Maksimumsgrænsen forhøjes nu med 50 pCt. fra 150 Kr. til 225 Kr. pr. Barn om Aaret. Gennemsnitsudgiften i 1935—36 var for Hovedstadskommunernes Vedkommende 171 Kr. pr. Barn, og Tilskuddet androg 60 Kr. Nu er Gennemsnitsudgiften 225 Kr., og Tilskuddet vil herefter kunne andrage 90 Kr. pr. Barn. For Købstæderne var Tallene i 1935—36 123 Kr. med et Tilskud paa 54 Kr. og er nu 210 Kr. med et Tilskud paa 87 Kr. I Landkommunerne var i 1935—36 Gennemsnitsudgiften 72 Kr. med et Tilskud paa 40 Kr. pr. Barn; efter Forslaget vil Tilskuddet blive ca. 75 Kr., da Gennemsnitsudgiften har været 150 Kr. pr. Barn. Forhøjelsen af Tilskuddene andrager for den fælleskommunale Udligningsfond 9 Mill. Kr.

Jeg vil gerne takke den højtærede Indenrigsminister for Forslagets Fremsættelse og haabe, at Indenrigsministeren i den kommende Tid, der maaske bliver endnu mere vanskelig for Kommunerne, vil stille sig lige saa velvilligt, som han har gjort i dette Tilfælde, og hermed skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og hurtig Gennemførelse.

Edvard Sørensen: Jeg vil gerne paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse. Under Hensyn til den Prisudvikling, der er foregaaet i disse Aar, er det naturligt, at man faar den Ændring, som foreslaas her, men man kan ogsaa af

den foreslaaede Ændring se, at de, der særlig har haft Brug for den, er Købstadkommunerne og Hovedstadskommunerne, idet de jo for begges Vedkommende er betydeligt over det tidligere Maksimum. Som sagt, jeg vil gerne anbefale Forslaget til hurtig og velvillig Behandling og Vedtagelse i Tinget, men da Prisforholdene kan ændre sig inden for en Periode, vil jeg meget henstille til den højtærede Indenrigsminister, om Ministeren ikke ved Forslagets anden Behandling vil stille Forslag om at tidsbegrænse Lovens Gyldighed til 5 Aar.

Karl Olsen: Loven er en selvfølgelig å jour-Føring af gældende Lov, og å jour-Føringen er, som det er nævnt, begrundet i den stedfundne Prisstigning. Jeg kan tiltræde de Bemærkninger, mit Partis Ordfører i den just behandlede Sag om Sygehusvæsenet, det ærede Medlem Hr. Thestrup, gjorde om Udligningsfonden. Disse Bemærkninger har ogsaa Gyldighed for denne Sag. Vi er klar over, at det er en Hastesag af Hensyn til Budgetlægningen i Kommunerne; derfor frafaldt vi Ønsket om en Udvalgsbehandling af det forrige Forslag og maa ogsaa af samme Grund frafalde Ønsket om Udvalgsbehandling af denne Sag; der var forskellige Ting, vi ellers nok kunde have ønsket at drøfte med Ministeren. Jeg anbefaler Forslaget til en hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Jørgen Jørgensen: Det var Formaalet med den kommunale Udligningsfond i sin Tid, at man derigennem skulde foretage en Udligning af de nødvendige Udgifter, som en Kommune skulde afholde paa visse bestemte Omraader inden for Kommunens Budget. Det vil være naturligt med den Stigning, der er sket i Skoleudgifterne, at der nu fra den fælleskommunale Udligningsfond ydes et større Beløb til Dækning af Kommunernes Udgifter, og at derfor det Grundlag for Fordelingen, som blev fastsat i Loven i sin Tid, ændres. Kommunerne er jo ikke selv heldt Herrer over deres Skoleudgifter. Paa mange Omraader er det Staten, der fastsætter disse Udgifter, baade Lærerlønninger og andre Udgifter vedrørende Skolevæsenet. Derfor vil det ogsaa være naturligt, at man fordeler Udgifterne paa et bredere Grundlag, end den enkelte lille kommunale Enhed kan blive.

Det er rigtigt, at den Forhøjelse, der nu foreslaas, vil betyde, at Bykommunerne faar en forholdsmæssig større Part end Landkommunerne, fordi deres Skoleudgifter pr. Barn er højere. Men jeg tror dog, man